

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U TUZLI
Broj: 03 0 U 021778 24 U 4
Tuzla, 31.01.2025. godine

Kantonalni sud u Tuzli, prilikom nejavnog rješavanja, sudija Amira Ferizbegović, uz sudjelovanje zapisničara Nine Stjepanović, u upravnom sporu pokrenutom po tužbi tužitelja P.I., iz ..., B.D., koga zastupa punomoćnik Amer Ramić, advokat iz Brčkog, protiv rješenja tuženog Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata Sarajevo, Ulica Hamdije Čemerlića broj 2, Sarajevo, broj R-03/1-37-3/24 od 24.09.2024. godine, u upravnoj stvari priznanja prava na novčanu egzistencijalnu naknadu, dana 31.01.2025. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

Tužba SE UVAŽAVA, pa se osporeno rješenje (bliže opisano u uvodu presude) PONIŠTAVA i predmet vraća tuženom na ponovni postupak i odlučivanje.

O b r a z l o ž e n j e

Protiv osporenog akta bliže opisanog u uvodu presude, kao konačnog u upravnom postupku, tužitelj je dana 14.10.2024. godine, putem punomoćnika, podnio dozvoljenu i blagovremenu tužbu za pokretanje upravnog spora.

Iz navoda tužbe slijedi da se osporeni akt pobija iz svih razloga predviđenih odredbama člana 12. Zakona o upravnim sporovima.

Tužitelj predlaže da se tužba usvoji, poništi osporeno rješenje i potvrdi rješenje Odjeljenja za zdravstvo i ostale usluge Vlade Brčko Distrikta BiH broj predmeta UP-1-40-000029-21-3/22 od 04.12.2023. godine, ili da se poništi osporeno rješenje i predmet vrati prvostepenom organu na ponovni postupak i odlučivanje.

Tužitelj nije opredijelio troškove, već navodi da traži sve troškove postupka, koliko oni budu iznosili u vrijeme donošenja odluke u predmetnoj upravnoj stvari.

Tuženi je u odgovoru na tužbu predložio da se ista odbije kao neosnovana.

Tužba je osnovana.

Nakon što je razmotrio tužbu, odgovor na tužbu i sve upravne spise, ovaj sud je ispitao zakonitost osporenog rješenja, pa je, cijeneći zahtjev, navode i razloge istaknute u tužbi i odgovoru na tužbu, kao i sve odlučne činjenice, dokaze i podatke iz predmetnih upravnih spisa, odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz sadržaja osporenog rješenja slijedi da je u postupku vršenja revizije, rješenje Odjela za zdravstvo i ostale usluge građanima Vlade Brčko distrikta BiH broj: UP-1-40-000029-21-3/22 od 04.12.2023. godine poništeno, i da je riješeno na način, da je odbijen zahtjev tužitelja za priznavanje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu.

Iz činjenica predmeta slijedi: da je tužitelj prvostepenom organu dana 31.05.2021. godine uputio zahtjev za ostvarivanje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu, koji je prvostepeni organ ranijim rješenjem odbio i nakon toga dva puta priznao pravo, ali je tuženi u postupku vršenja revizije zavisno od prvostepene odluke poništavao ista i rješavao na način da je odbijao zahtjeve tužitelja drugostepenim rješenjima, protiv tih rješenja je tužitelj pokretao upravni spor i Kantonalni sud je u presudama od 15.03.2022 godine, 26.07.2023. godine i 11.07.2024. godine, tužbe tužitelja uvažio osporeno rješenje poništio i predmet vraćao prvostepenom odnosno tuženom organu na ponovni postupak i odlučivanje.

U ponovnom postupku tuženi je donio istu odluku, bez da je spis dostavljao prvostepenom organu, koji u prvostepenom rješenju utvrdio: da je tužitelj ispunio sve propisane uslove iz člana 19. Zakona o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica za priznavanje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu, (demobilisani borac s navršenih 65 godina, da je bio pripadnik Oružanih snaga najmanje 12 mjeseci, da ima prebivalište na teritoriji Bosne i Hercegovine, da ne ostvaruje nikakve redovne mjesečne prihode, da ne obavlja samostalnu djelatnost vlastitim radom i nema drugih prihoda na osnovu izdavanja u zakup poslovnih i samostalnih prostora i slično, te da nije uživalac inozemne penzije), na temelju priloženih dokaza, koje je u obrazloženju prvostepenog rješenja taksativno i nabrojao.

Dalje u istom rješenju, prvostepeni organ utvrđuje, da tužitelj nije samovoljno bez odobrenja nadležnog zapovjedništva napustio Oružane snage, odnosno nije dezertirao, nije izbjegavao izvršavati vojne dužnosti vezane za odbranu i sigurnost Bosne i Hercegovine, niti je osuđen pravosnažnom sudskom presudom zbog izvršenja težih kaznenih djela protiv poretka Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine, kaznenih djela protiv čovječnosti i međunarodnih prava i kaznenih djela protiv Oružanih snaga, a kao dokaz, pozvao se na odobrenje zapovjednika broj 595/94 od 15.12.1994. godine, a zatim i druga uvjerenja za tužitelja i njegovu suprugu L.I., bliže navedena u prvostepenom rješenju.

Na kraju, uz primjenu odredaba Zakona o pravima demobilisanih branitelja i članova njihovih porodica i Zakona o izmjenama i dopunama pomenutog Zakona, odlučio je kao u dispozitivu prvostepenog rješenja.

Tuženi, kao što je prethodno navedeno, u ponovnom postupku u osporenom rješenju ostavio je na snazi istu odluku kao u ranijem drugostepenom rješenju, (poništio prvostepeno rješenje i riješio predmetnu upravnu stvar na način da je odbio zahtjev tužitelja), iz razloga koje ponavlja, kao i u ranijem rješenju od 12.02.2024. godine, što nije ispunjen jedan od uslova propisanih odredbama Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica jer, uvidom u dokaz priložen u spisima predmeta i to Uvjerenje Grupe za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze Omaljevac - Šamac broj 07/6045/3-16-32/21 od 31.05.2021. godine, utvrđeno je, da su za tužitelja u vojno-evidencionim dokumentima, evidentirani podaci o okolnostima iz člana 36. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, te da se u pojašnjenju pomenute Grupe broj: 07/60-45/1-30-1/23 od 09.02.2023. godine, (koje je tuženi tražio za uvjerenje od 31.05.2021. godine) navodi, da je za tužitelja izdato uvjerenje od 31.05.2021. godine, na osnovu činjenica upisanih u službenim evidencijama, te da je upisano da je dezertir.

Dalje navodi da je postupajući u izvršenju presude ovog suda od 11.07.2024. godine ponovo pristupio rješavanju spisa predmeta, te je „utvrdio“ da je odredbom člana 169. stav 3. Zakona o upravnom postupku propisano, da uvjerenja i druge isprave o činjenicama o kojima se vodi

službena evidencija moraju se izdavati sukladno podacima službene evidencije i da takva uvjerenja, odnosno druge isprave imaju značaj javne isprave, dok je stavom 7. istog člana propisano da ako stranka, na osnovu dokaza kojima raspolaže, smatra da joj uvjerenje, odnosno druga isprava nije izdata u skladu s podacima iz službene evidencije, može zahtijevati izmjenu uvjerenja, odnosno druge isprave i da je shodno citiranim zakonskim odredbama utvrđeno da je uvjerenje broj: 07179-0312-03-560119, od 05.09.2019. godine, izdato na osnovu člana 169. Zakona o upravnom postupku, a da u spisu predmeta, nema dokaza niti tužitelj navodi da je tražio izmjenu navedenog uvjerenja, a da je tužitelj trebao dokazivati pred nadležnim organom za vojne evidencije tu činjenicu, dok to u postupku priznavanja prava na novčanu egzistencijalnu naknadu nikako nije mogao.

Imajući u vidu izloženo, sud je ocijenio da je materijalno pravo i u treći puta ponovljenom postupku nepravilno primijenjeno, i da je činjenično stanje u pogledu odlučnih činjenica od kojih zavisi zakonito rješavanje ove upravne stvari i dalje nepotpuno i nepravilno utvrđeno.

Naime, iz spisa predmeta je vidljivo da je prvostepeni organ, u prvostepenom rješenju utvrdio da je tužitelj ispunio sve propisane uslove iz člana 19. Zakona o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica za priznavanje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu, i između ostalog, da tužitelj nije samovoljno bez odobrenja nadležnog zapovjednika napustio oružane snage, odnosno nije dezertirao, nije izbjegavao izvršiti vojne dužnosti vezane za obranu i sigurnost Bosne i Hercegovine, pozvao se na Odobrenje zapovjednika broj 595/94 od 15.12.1994. godine, bez da je dao bilo kakvo obrazloženje u vezi pomenutog odobrenja i utvrđenih činjenica u Uvjerenju Grupe za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze Omaljevac - Šamac od 31.05.2021. godine.

S druge strane, u osporenom rješenju, tuženi je odbio tužitelja sa predmetnim zahtjevom jer je uvidom u uvjerenje Grupe za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze Omaljevac-Šamac, broj: 07/60-45/3-16-32/21 od 31.05.2021. godine utvrdio, da su za tužitelja u vojno-evidencionim dokumentima evidentirani podaci o okolnostima iz člana 36. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, da je i pojašnjenjem iste Grupe od 09.02.2023. godine navedeno, da je pomenuto uvjerenje od 31.05.2021. godine izdato na osnovu činjenica upisanih u službenim evidencijama, gdje je upisano da je tužitelj dezertir, bez da je dao bilo kakvo obrazloženje u vezi pomenutog Odobrenja zapovjednika broj 595/94 od 15.12.1994. godine, na koje se prvostepeni organ pozvao, kao dokaz (da tužitelj nije samovoljno bez odobrenja nadležnog zapovjednika napustio oružane snage, odnosno nije dezertirao, nije izbjegavao izvršiti vojne dužnosti vezane za obranu i sigurnost Bosne i Hercegovine), a koje je u koliziji sa sadržajem gore pomenutog uvjerenja, uz koje uvjerenje nema dokaza – službenih evidencija, gdje su upisane činjenice bitne za primjenu odredbe člana 36. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, iz čega proizilazi da je tužitelj dezertir.

Tuženi se u ponovnom postupku, u obrazloženju osporenog rješenja poziva i na odredbu člana 169. stav 3., i stav 7. Zakona o upravnom postupku, prema kojim stranka, ako na osnovu dokaza kojima raspolaže, smatra da joj uvjerenje, odnosno druga isprava, nije izdata u skladu s podacima iz službene evidencije, može zahtijevati izmjenu uvjerenja, odnosno druge isprave i da je shodno citiranim zakonskim odredbama tuženi utvrdio da je uvjerenje broj: 07179-0312-03-560119, od 05.09.2019. godine, izdato na osnovu člana 169. Zakona o upravnom postupku i da je tužitelj imao

pravo ukoliko je raspolagao sa dokazima koji bi upućivali na to da nije samovoljno napustio jedinicu, dokazivati pred nadležnim organom za vojne evidencije tu činjenicu, a da u ovom postupku pomenuto uvjerenje, ima značaj javne isprave i da se isto tražilo samo kao jedan od dokaza kojim bi tužitelj dokazao da ispunjava uslove za priznavanje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu.

Međutim, uvidom u spis, sud je utvrdio da u spisu predmeta egzistira samo Uvjerenje Grupe za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze Omaljevac - Šamac broj 07/6045/3-16-32/21 od 31.05.2021. godine, koje je izdato na zahtjev tužitelja i u kojem se potvrđuje da je tužitelj bio pripadnik oružanih snaga u vremenskom periodu od 01.05.1992. godine do 18.01.1995. godine, što ukupno iznosi 33 mjeseca, te da su u vojno-evidencionim dokumentima za tužitelja evidentirani podaci o okolnostima iz člana 36. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica.

Tuženi u vezi sa tim uvjerenjem iznosi da se u pojašnjenju pomenute Grupe broj: 07/60-45/1-30-1/23 od 09.02.2023. godine, navodi, da je za tužitelja izdato uvjerenje od 31.05.2021. godine, na osnovu činjenica upisanih u službenim evidencijama, te da je upisano da je dezterter.

Kao dokaz u spisima predmeta, nema tog „pojašnjenja“ od 09.02.2023. godine, i konkretno, nema dokaza na koje okolnosti i činjenice se odnosi taj član 36. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, za koje tuženi na temelju pojašnjenja pomenute Grupe od 09.02.2023. godine, tvrdi da je tužitelj bio dezterter.

Stoga, sud nije mogao prihvatiti tumačenje tuženog da je Uvjerenje Grupe za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze Omaljevac - Šamac od 31.05.2021. godine javna isprava u smislu odredbe člana 169. stav 3., i stav 7. Zakona o upravnom postupku.

Pored toga, nejasno je, na šta se odnosi uvjerenje broj 07179-0312-03-560119, od 05.09.2019. godine, na koje se odnosi obrazloženje tuženog u vezi sa odredbama člana 169. stav 3 i stav 7. Zakona o upravnom postupku, jer isto takođe ne egzistira u upravnim spisima.

Po mišljenju suda, zbog iznesenog, i u ponovljenom postupku prvostepeni organ i tuženi nisu u smislu odredbe člana 7., i 8. Zakona o upravnom postupku, utvrdili pravo stanje stvari i u tom smislu utvrdili sve činjenice i proveli sve dokaze koji su od važnosti za donošenje zakonitog i pravilnog rješenja, a eventualno i za donošenje meritorne odluke suda.

Naime, po shvatanju suda, da bi sud pomenute dokaze mogao prihvatiti kao validne, potrebno je utvrditi da li se navod u uvjerenju od 31.05.2021. godine odnosi na činjenicu da je tužitelj bio dezterter, kada je tužitelj u smislu odredbe člana 36. stav 1. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica napustio jedinicu Oružanih snaga samovoljno, bez dopuštenja nadležne komande jedinice Oružanih snaga, da li je to učinio samovoljno, bez dopuštenja nadležne komande i kojem periodu, i da li postoje ti dokazi na temelju kojih je izdato pomenuto uvjerenje.

U vezi sa navedenim, u smislu odredbe člana 8. Zakona o upravnom postupku, tuženi je morao pružiti mogućnost i tužitelju da se izjasni o svim tim činjenicama i okolnostima koje su važne za donošenje rješenja, što nije učinjeno.

Sud napominje da se u spisu predmeta nalazi i Izjava tužitelja od 27.05.2022. godine, u kojoj tužitelj daje odgovore na pitanja u vezi sa odredbom člana 36. pomenutog Zakona, međutim prvostepeni organ i tuženi u svojim aktima uopšte nisu cijenili tu Izjavu, koju je potpisao tužitelj i gdje je

navedeno da zapovjednik bojne P.M., potvrđuje tu izjavu, koji bi, po mišljenju suda, eventualno i kao svjedok mogao dati odgovore na gore navedena pitanja koja su bitna za rješavanje ove upravne stvari, i ukazati u kojim službenim evidencijama je upisano da je tužitelj dezterter i iz kojih razloga.

Kako prvostepeni organ i tuženi i u ponovljenom postupku nisu otklonili nedostatke koji sprečavaju ocjenu njihove zakonitosti, osporeni akt se mora poništiti, kako bi se u ponovnom postupku utvrdile sve relevantne činjenice za zakonito odlučivanje, budući da je odredbama člana 12. stav 1. tačka 1. Zakona o upravnim sporovima propisano da se upravni akt može pobijati, ako sadrži takve nedostatke koji sprečavaju ocjenu njegove zakonitosti ili nedostatke koji ga čine ništavnim.

S obzirom na izloženo valjalo je, primjenom odredaba člana 12. stav 1. tačka 1. 2. i 4., člana 28. stav 4. i člana 36. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije BiH", broj 9/05), odlučiti kao u izreci presude.

U skladu sa odredbama člana 57. Zakona o upravnim sporovima, u ponovnom postupku tuženi je dužan bez odgode otkloniti nedostatke na koje se ukazuje ovom presudom, nakon čega će, vodeći računa o pravilnoj primjeni materijalnog prava, kao i pravnim shvatanjima i uputama sadržanim u presudi, donijeti novo, na zakonu zasnovano rješenje, koje će obrazložiti u smislu odredaba člana 207. stav 2. Zakona o upravnom postupku.

Z a p i s n i č a r:
Nina Stjepanović, s.r.

S u d i j a:
Amira Ferizbegović, s.r.

POUKA: Protiv ove presude nije dozvoljena žalba.